

Minister Klimatu i Środowiska

DIŚ-I.050.119.2023.JS
2950572.11544640.9267567
Warszawa, 28-12-2023

K10INT89 odpowiedź

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację Pana Posła Bartosza Romowicza w sprawie nielegalnych składowisk odpadów niebezpiecznych w województwie podkarpackim, K10INT89, uprzejmie przekazuję poniższe informacje.

Na wstępie pragnę zaznaczyć, że używanie, m.in. w przedmiotowej interpelacji, pojęcia „nielegalnych składowisk odpadów niebezpiecznych” jest mylące i nieprecyzyjne, stąd nie powinno być ono stosowane, w szczególności w informacjach, które mogą zostać przekazane do opinii publicznej. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 25 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), zwanej dalej: „*ustawą o odpadach*”, przez składowisko odpadów rozumie się „*obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów*”, a nie każde miejsce, gdzie zlokalizowane są odpady. Szczegółowe wymagania dotyczące składowisk odpadów reguluje natomiast odrębne rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w *sprawie składowisk odpadów* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1902).

W analizowanym przypadku mamy do czynienia z „miejscami nielegalnego nagromadzenia odpadów niebezpiecznych”, których nie należy utożsamiać ze „składowiskami odpadów”.

Jednocześnie trzeba również podkreślić, że organy Inspekcji Ochrony Środowiska (dalej: „IOŚ”) nie mają obowiązku prowadzenia oficjalnej inwentaryzacji miejsc nielegalnego nagromadzenia odpadów, w tym miejsc nielegalnego nagromadzenia odpadów niebezpiecznych. Pomimo tego Główny Inspektor Ochrony Środowiska dzięki intensywnym działaniom operacyjnym ma świadomość skali problemu jaki stanowią miejsca nielegalnego nagromadzenia odpadów, w tym miejsca nielegalnego nagromadzenia odpadów niebezpiecznych na terenie kraju, w związku z czym pismem z dnia 28 lipca 2023 r., znak: DKO.410.1.2023.ja, polecił wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska przeprowadzenie w trybie pilnym czynności kontrolnych lub czynności określonych w trybie art. 10b ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska* (Dz. U. z 2023 r. poz. 824, z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o IOŚ*”, wobec wszystkich miejsc nielegalnego nagromadzenia odpadów, które zostały zidentyfikowane na terenie poszczególnych województw, a także wystosował prośbę o wyselekcjonowanie miejsc porzucenia/nielegalnego zdeponowania, które mogą zagrażać lokalnej społeczności.

Przedstawione poniżej wyjaśnienia zostały opracowane na podstawie informacji zarówno uzyskanych od Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, zwanego dalej: „Podkarpackim WIOŚ”, jak też pozyskanych w toku czynności przeprowadzonych przez Zespół Terenowy ds. Interwencyjnych w Mielcu GIOŚ, zwany dalej: „ZTI w Mielcu”.

1. Jakie czynności podjęły służby podległe ministerstwu w celu doprowadzenia do likwidacji ww. składowisk?

W miejscach nielegalnego nagromadzenia odpadów niebezpiecznych w miejscowościach: Przewrotne, Niegłowice, Stalowa Wola i Łukawica, Podkarpacki WIOŚ prowadził kontrole lub czynności rozpoznawcze w zakresie posiadanych kompetencji, określonych *ustawą o IOŚ*. Dodatkowo po ujawnieniu ww. miejsc nielegalnego nagromadzenia odpadów niebezpiecznych, Podkarpacki WIOŚ przekazał informacje o wskazanych miejscach do organów odpowiedzialnych za podjęcie działań w celu niezwłocznego usunięcia tych odpadów.

Ponadto w sprawie nielegalnego nagromadzenia odpadów niebezpiecznych w miejscowości Przewrotne, w związku z otrzymaniem w dniu 31 lipca 2023 r. przez Kierownika ZTI w Mielcu informacji, że odpady te są magazynowane niezgodnie z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi, w sposób powodujący wycieki na podłoże, czynności prowadzone były przez inspektorów ZTI w Mielcu we współpracy z inspektorami Podkarpackiego WIOŚ. W ramach tych czynności sporządzono dokumentację z przesłuchania oraz oględzin terenu, jak też dokumentację fotograficzną, którą przekazano do Komendy Miejskiej Policji w Rzeszowie.

2. Jak monitorowane są wskazane miejsca składowania odpadów i terenów przyległych?

Wskazane miejsca nagromadzenia odpadów niebezpiecznych monitorowane są poprzez przeprowadzanie kontroli lub czynności rozpoznawczych w terenie przez inspektorów Podkarpackiego WIOŚ. W trakcie przeprowadzanych czynności weryfikowane są stan oraz ilość nagromadzonych odpadów oraz ewentualne pogorszenie stanu technicznego budynków lub pomieszczeń, w których odpady są nagromadzone.

3. Czy w toku postępowania zostały ujawnione osoby i podmioty odpowiedzialne za niezgodne z prawem składowanie tych odpadów?

W toku prowadzonych czynności ujawniono, że podmiotem odpowiedzialnym za nagromadzenie odpadów niebezpiecznych w m. Przewrotne jest MIDAN Sp. z o.o., Rynek Główny 28, 31-010 Kraków.

W przypadku m. Niegłowice ustalono, że właścicielami działek, na których nagromadzono odpady niebezpieczne, są Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Jasle, ul. P. Skargi 86A 38-200 Jasło oraz osoby fizyczne. Wójt Gminy Jasło, działając na podstawie art. 34 w związku z art. 3 pkt 13 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach*, decyzją z dnia 5 sierpnia 2011 r., znak: AGiOŚ-7062/1/06/07/08/09/10/11, nakazał właścicielom działek usunięcie zgromadzonych odpadów komunalnych, przemysłowych i budowlanych. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Krośnie, po rozpatrzeniu odwołań od ww. decyzji, decyzją z dnia 27 października 2011 r., znak: SKO.422-5/1022/11, uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji. Postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie jest w toku, a obecnie z przyczyn natury formalnej nie może zostać zakończone (kwestia dotyczy wystąpienia potencjalnych spadkobierców w miejsce zmarłej strony).

Natomiast w m. Stalowa Wola stwierdzono, że odpady powstały w wyniku działalności Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Usługowego „EKO-KOMPLEX”

Polska Sp.z o.o., ul.Przyszowska 2, 37-450 Stalowa Wola, a w przypadku odpadów nagromadzonych w m. Łukawica ustalono, że właścicielem działki jest Skarb Państwa, w dzierżawie wieczystej SINUS Sp. z o.o. Łukawica 93, 37-610 Narol.

4. Jakie konsekwencje prawne poniosły te osoby i podmioty?

W konsekwencji stwierdzonych podczas czynności Podkarpackiego WIOŚ naruszeń, podjęto szereg działań pokontrolnych, w ramach których wymierzono MIDAN Sp. z o.o., Rynek Główny 28, 31-010 Kraków, prowadzącej działalność w m. Przewrotne, następujące administracyjne kary pieniężne:

- na podstawie art. 194 ust. 1 pkt 2c *ustawy o odpadach*, tj. za nieprowadzenie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania odpadów,
- na podstawie art. 194 ust. 4 *ustawy o odpadach*, tj. za zbieranie odpadów bez wymaganego zezwolenia,
- na podstawie art. 194 ust.1 pkt 2b *ustawy o odpadach*, tj. za magazynowanie odpadów niezgodnie z wymaganiami, o których mowa w art. 25 ust. 1-6 ww. ustawy,

Ponadto, na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 4 oraz art. 32 ust. 1a *ustawy o odpadach* wstrzymano działalność ww. spółki w zakresie zbierania odpadów.

Spółce wymierzono także administracyjną karę pieniężną na podstawie art. 31c ust.1 pkt 1 *ustawy o IOŚ*, tj. za uniemożliwienie organowi IOŚ przeprowadzenia kontroli.

W sprawie złożono stosowne zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Rzeszowie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 225 § 1 oraz art. 183 § 1 *ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny* (dalej: „kk”).

Ustalono również, że w dniu 8 kwietnia 2022 r. Starosta Rzeszowski wydał decyzję, znak: OŚ.604.1.22.2021, w trybie art. 26 ust. 2 i 6 *ustawy o odpadach*, nakazującą spółce MIDAN Sp. z o.o. usunięcie odpadów. Ponieważ odpady nie zostały usunięte, w sprawie zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze o czyn z art. 225§1 i 183§1 kk, prowadzone przez Komendę Miejską Policji w Rzeszowie.

Dodatkowo Starosta Rzeszowski, działając na podstawie art. 26a ust. 5 *ustawy o odpadach*, pismem z dnia 1 sierpnia 2023 r. znak: OŚ.604.1.22.2021, zwrócił się do Podkarpackiego WIOŚ o wydanie opinii w sprawie spełnienia przesłanek konieczności niezwłocznego usunięcia odpadów z części działki nr 1055 w Przewrotnem (dot. odpadów zgromadzonych tam przez spółkę MIDAN Sp. z o.o.). Na podstawie ustaleń dokonanych w wyniku przeprowadzonych czynności, Podkarpacki WIOŚ wydał postanowienie z dnia 11 sierpnia 2023 r. znak: WI.7060.59.2023.SM, w którym stwierdził, że zachodzą przesłanki konieczności niezwłocznego usunięcia odpadów magazynowanych na działce nr ewid. 1055 w Przewrotnem.

Natomiast wobec przedsiębiorstwa P.P.H.U. EKO-KOMPLEX Polska Sp. z o.o., które wykonywało działalność na terenie m. Stalowa Wola, postępowanie administracyjne było prowadzone przez Starostwo Powiatowe w Stalowej Woli. Decyzją z dnia 26 marca 2014 r., znak: ABS.6220.6.2013.IV, w sprawie cofnięcia bez odszkodowania pozwolenia na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie odzysku oraz zbierania odpadów, Starosta Stalowowski zobowiązał ww. podmiot do usunięcia odpadów i skutków prowadzonej działalności w terminie 3 miesięcy od dnia stwierdzenia ostateczności ww. decyzji. Odpady magazynowane na działkach należących do osób fizycznych (numer ewidencyjny 77/44, 77/39 obręb 6- HSW, Lasy Państwowe) pochodzą z działalności P.P.H.U EKO-KOMPLEX POLSKA Sp. z o.o. Zgodnie z decyzją wydaną przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Tarnobrzegu, znak: SKO.402.ŚO.688.20.2019, spółka jest zobowiązana do usunięcia odpadów z prowadzonej działalności na wskazanych działkach.

Ponadto informuję, że po przeprowadzeniu przez Podkarpackiego WIOŚ czynności w trybie art. 10b ustawy o IOŚ, podczas których dokonano oględzin terenu wyrobisk pożwirowych w Niegłowicach w dniach 8 sierpnia i 10 sierpnia 2023 r., potwierdzono nagromadzenie odpadów tworzyw sztucznych w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym, w związku z czym skierowano wystąpienie do Starosty Jasielskiego. Podkarpacki WIOŚ przeprowadził również kontrolę w Gminie Jasło w celu ustalenia działań podjętych w sprawie usunięcia odpadów w m. Niegłowice.

5. Czy ministerstwo i podmioty jemu podległe w przewidzianym prawem zakresie oferują pomoc samorządom, na terenie których znajdują się składowiska w celu rozwiązania tego ważnego problemu?

W zakresie wsparcia jednostek samorządu terytorialnego i pomocy finansowej w zagospodarowaniu nielegalnie nagromadzonych odpadów niebezpiecznych informuję, że już obecnie istnieją instrumenty prawne oraz finansowe mające na celu doprowadzenie do usunięcia nielegalnie nagromadzonych odpadów. Finansowanie przedsięwzięć dotyczących likwidacji porzuconych odpadów realizowane jest przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Szczegóły dotyczące naboru w 2023 r. dostępne są na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/nfosigw/nabor-20212>.

Jednocześnie NFOŚiGW oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizują także inne programy, które obejmują również usuwanie odpadów, jak i rekultywację terenów zdegradowanych.

Warto też podkreślić, że wspomniane wyżej działania i instrumenty, m.in. z uwagi na zgłaszane do Ministerstwa Klimatu i Środowiska postulaty, a także skalę wykrywanych przez IOŚ i inne organy administracji publicznej nieprawidłowości związane z gospodarowaniem odpadami, stanowią podstawę do dalszej modyfikacji istniejących rozwiązań. Będą one miały na celu zwiększenie efektywności wydatkowania i dostępności środków finansowych na usuwanie odpadów.

Z wyrazami szacunku
Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM